

τήραγα καὶ δὲν ξεχώριζα πιά τις βρώμες καὶ τὴ λέρα πάνου στὰ χέρια καὶ στὸ πρόσωπο τῆς παιδούλας.

Ἀπὸ πάνου ἀπὸ τὸ κεφαλάκι τῆς στὸν ἀγέρα, σὰ σύγνεφο ἀπὸ στάχτη καὶ καπνὸ, ἀναταράζονταν ἄγριες φωνές, βλαστήμιες, γέλια μεθυμένων, κλάματα. — Τριγύρω τῆς πάνου στὴ βρωμερὴ τὴ γῆ, ὅλα τσακισμένα, χαλασμένα, κ' οἱ ἀχτῖδες τοῦ ἡλιοῦ ποὺ βασιλεῖε καὶ ποὺ ἔβαφε κόκκινα τὰ συντρίμια τῶν παλιῶν βασιλείων καὶ τις κῆσες, ἔδινε σ' αὐτὰ μιὰ ἀπαίσια καὶ παρὰδοξη ἰμοιόγη μετὰ τὰ λείψανα κάποιου ὁργανισμοῦ ποὺ καταστράφηκε ἀπ' τὸ βαρὺ καὶ ἀσπλαγχνό χέρι τῆς φτώχειας.

Ἄθελα, ξάφνου, κουνήθηκα κ' ἔκανα κάπιο κρότο· τὸ κοριτσάκι ξαγνιάστηκε· τὰ μάτια τῆς με ὑποψία μίσουκλειστήσαν, καὶ ἀλάκαιο τὸ σῶμα τῆς συμμαζώχτηκε σὰ ποντίκι π' ἀντικρύζει γάτα· χαμογελώντας κοίταγα τὸ λερωμένο, θλιμμένο καὶ τρομαγμένο προσωπάκι τῆς. Τὰ χεῖλια τῆς εἶταν δυνατὰ σφιγμένα καὶ τὰ λεπτά τῆς φρύδια τρέμανε. Σηκώθηκε μέσα ἀπ' τὴ κάσα σὰν ἄνθρωπος ποῦχει δουλειά, ἔσκαζε τὸ κουρελιασμένο, ποὺ εἶτανε μιὰ φορὰ τριανταφυλλί, φόρεμά τῆς, ἔκρυψε τὴ κοῦκλα στὴν τσέπη τῆς καὶ με φωνὴ ἤχηρή, δυνατὴ καὶ καθαρή, μ' ἐρώτησε:

— Τί κοιτάζεις, μωρέ;

Θὰ εἶτανε ἴσα μ' ἔντεκα χρονῶν. Ἀδύνατη, λεφτοκαμωμένη, μ' ἐκοίταζε προσεχτικὰ, καὶ τὰ φρυδάκια τῆς ὅλο τρέμανε.

— Ἀκούς;—μοῦ ξανάειπε—τί γυρεύεις;

— Τίποτες, παῖζε, παιδάκι μου, παῖζε ἥσυχα, ἐγὼ φεύγω... τῆς ἀπάντησα.

Τότες ἐβγήκε ἀπ' τὴ κάσα, ἔκανε δυὸ τρία βήματα, ἦρθε σιμὰ μου, τὸ προσωπάκι τῆς ἔγινε ἀμέσως σοβαρὸ καὶ ἀποφασιστικὸ, καὶ με δυνατὴ καθαρή φωνή μοῦ εἶπε:

— Θές νάρθεις μαζί μου γιὰ δεκαπέντε καπίκια;

Τὴν πρώτη στιγμὴ δὲν ἐκατάλαβα τί μοῦ εἶπε, μόνο θυμᾶμαι πὼς τρέμαξα, προβλέποντας κάτι μεγάλο καὶ φοβερὸ.

Μὰ κείνο ἦρθε, κόλλησε ἀπάνω μου, ἀκούμπησε τὸ νῶμο του πάνω στὸ πλευρό μου, καὶ γυρίζοντας σ' ἄλλο μέρος τὸ πρόσωπό του νὰ μὴ με βλέπη, ἄρχισε νὰ μοῦ λέη, μὰ τώρα με φωνὴ μισοθυσιμένη, καὶ βαρυσσημένη:

— Ἐλα, θές; πᾶμε. Βαριούμαι νὰ τρέχω στὸ δρόμο νὰ γυρεύω ἄλλους... καὶ τὸ κάτω κάτω δὲν

ἔχω τί νὰ φορέσω νὰ βγῶ ὅξω... ὁ ἀγαπητικὸς τῆς μαμάκας μπερόπιε καὶ τὸ δικό μου τὸ φόρεμα... ἔλα, μωρέ, πᾶμε.

Δίχως νὰ βγάλω τσιμουδιά τὴν ἔσπρωξα σιγὰ ἀπὸ κοντὰ μου, μ' αὐτὴ μ' ἐκοίταζε μ' ὑποψία, σὰν νὰ μὴ με καταλαβαίνε. Μόνο τὰ χεῖλια τῆς ἔτσι παραξένα ἐστράβωσαν. Ἐπειτα σήκωσε ἀκόμη πιὸ ψηλὰ τὸ κεφαλάκι του, καὶ σὰ νὰ κοιτάζε με τ' ἀνοιχτὰ καὶ λυπημένα μάτια του κάτι τι ἐκεῖ ἀπάνου, κοντὰ στὸν οὐρανὸ, σιγὰ σιγὰ καὶ βαρυσσημένα μοῦπε:

— Γιατί δὲ θές; θαρρεῖς ποῦμαι μικρὴ καὶ θὰ φωνάξω; μὴ φοβάσαι, πέρασε κείνος ὁ καιρὸς· τώρα πιά...

Καὶ χωρὶς νὰ τελειώσῃ τὸ λόγο του ἔφτυσε ἔτσι ἀδιάφορα.

Ἐγὼ ἔφυγα ἀπὸ κοντὰ του καὶ πῆρα πάντα μαζί στὴ καρδιά μου τὴ τρομερὴ φρίκη καὶ τὴ μελαγχολικὴ ματιά ἐκείνων τῶν ἀνοικτῶν παιδικῶν ματιῶν.

Ροστώβ τοῦ Δόν

Θεριστῆς τοῦ 1905

ΜΙΧΑΛΗΣ ΔΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΟΥΔΕΪΚΑ

Σὲ πουπουλένια στρώματα τὸ τερνετὸ κορμί τῆς ἡ Ζουδεῖκα ἡ Αἰγύπτισσα μισόγυμνο ἀναπάθει, μὰ ὁ νοῦς τῆς δένει ἀνίσχυρος, ἀτήμονο καράδι. Ἀνατριχίλες πιθυμῖς τῆς φέρνει σὰ μαγνήτης

δειλὴ καὶ ὠρτια παρθενικὴ ὁ νοῦς Ἰσραηλῆτης, ποὺ αἶσλα ὁ δόλιος καλεστὸς στὸ γυναικίτη διάδη· τὸ γάϊμα του ἀπὸ τὴ ντροπὴ τὰ μάγουλά του ἀνάθει ἀλλὰ μετὰ μάτια λάγνα ἀπὸ τὴ ρουφάει τὸν ἐραστή τῆς.

Μιὰ κόλαση εἶν' ἀλάκρη, ἡ σάρκα βράζει, ἀχνίζει, σὰν ὄρνιο μέσ' στὰ νύχια τῆς σφίγγει τὸ φόρεμά του καὶ τοῦ μιλεῖ κοφτὰ-κοφτὰ ποὺ λές καὶ ὀχιά σφυρίζει.

— Ἐλα, Γιωσήφ, μετὰ κάψανε τὰ μάθρα σου τὰ μάτια! Μ' ἀρτὸς ἐσφένδει ἀφίνοντας τὸ ροῦχο του κομμάτια καὶ βρίσκει μέσ' στὴ φυλακὴ τὸ Γεχωθά σιμὰ του.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

καὶ ὅλο προχωροῦσε νὰ κατχτήσῃ ἔδαφο.

Καὶ τίναζε ψηλὰ τις ἔσπιθες, τὰ φέφαλα, τις σκάντζουλιδες, σὰν ἀποφάγια ἀπ' τὸ φρερό του γιόμα, ποὺ τᾶφτونه κατὰμουτρα τ' οὐρανοῦ.

Καὶ κάπου κάπου τὸ θεριὸ τ' ἀχόρταγο τίναζε καμιά βροντὴ ὀλέθρια, χαλασιὰ κόσμου, π' ἀκούγονταν ὡς σ' ἐμὰς, κ' ἔδλεπες τότες τὸν ὄγκο κείνο τὸν ἀθρώπινο, σὰν κοπάδι ἀλαφισμένο ἀπὸ λύκου ρέκασμα, νὰ συγκλονίζεται, νὰ ταράζεται, νὰ τραβιέται πίσω. Κ' ὕστερα πάλι νὰ παίρνει θάρρος καὶ μετὰ βογγητὸ ἀγωνίας, πῶσκιζε τὸν ἀθέρα νὰ πηγαίνει κοντὰ, νὰ χώνεται μέσ' τις φλόγες τις κόκκινες, μέσ' τὸν κίντυνο γιὰ νὰ πολεμήσῃ τὴ φωτιά τὴν ἀσπλάχνη, τὴ φάγουσα, πῶσκιζε ἀξέταχτα καὶ ἀλύπητα, ὅ,τι ἔβρισκε μπροστὰ τῆς, καὶ ἀπ' ὅπου περνοῦσε τὸ κάμνε γῆς Μαδιάμ. Κι ὁ καπνὸς ὁ μέθρος, ὁ πυκνός, ὁ πνιχτερός, ἦρθε καὶ σκέπασε τὸν οὐρανὸ μετὰ κακορίζικα σύγνεφα, σὰν πτασθοῦρες κουρελλιασμένες, μελαγχολικὲς σημαῖες τῆς καταστροφῆς, καὶ γέμισε τὸν ἀθέρα μετὰ τὴ βαριά του μυρωδιά, τὴν ἀσφυκτικὴ. Τῆς φωτιάς ἡ λάμψη ἔφερ' ἐκεῖ κοντὰ μας καὶ τοὺς ἄλλους; κλέφτες. Βλέπανε τὰ γενομένα μετὰ τὴ μεγαλύτερ' ἀπονιὰ καὶ τὰ σκολιάζανε καὶ χορατέθανε καὶ κακκινίζανε μ' ἀπάθεια ληστιάδην καὶ φραινούτανε νὰ βλέπουν τὸ πρόδεμα τῆς καταστρο-

Σ' ἀπὸ τὸ μεταξὺ ὁ γέρος ἀλαφιάστηκε μιὰ, σικώθηκε ἀπάνου, προχώρησε λίγο, τέντωσε τὸ λαιμό του καὶ κοιτάζε κατὰ τὴν πολιτεία.

— Γιὰ τήρα, ὦρὲ καπετάνιο, δὲ σοῦ φαίνεται κεινοδὰ σὰ φωτιά, ποὺ καίει τὴ Σαλονίκη;

Σηκωθήκαμε καὶ πήγαμε κοντὰ στὸ γέρο, κ' εἰ-
δχμε ἀπ' ἀλήθεια, πὼς ὁ γέρος δὲν ἀπαιτιοῦνταν.

— Ἀ! φώναξα, ξαγνισμένος.

Φλογερὴ γλώσσα ἔτρωγε καταμεσίς τῇ Σαλονίκη καὶ σιγὰ σιγὰ μεγάλωνε καὶ ὁ νυχτερινὸς βορρᾶς τὴν ἔφερε καὶ τήνη ξάπλωσε. Σὲ λίγο ἡ γλώσσα ἔγινε διπλή, κατόπι τριπλή.

Ὁ καπετάνιος ἔβλεπε μόνο, ἀτάραχος καὶ ἀμίλητος καὶ γὰρ σεβάμενος τὴ σιωπὴν τοῦ δὲ μιλοῦσα, μὰ ἐνωθα σύγκρου γιὰ τὸ κακὸ τὸ μεγάλο, ποὺ γενοῦντανε στὴν ταλαίπωρ τὴ Σαλονίκη. Ἡ φλόγα ὕψωνονταν τώρα ὡς τὰ μισὰ οὐράνια καὶ ἀντιφύγιζε ἡ λάμψη μέσ' σὲ θάλασσα καὶ φωτιστικὴ ὁ κόσμος ἀπ' τὴν ὀλέθρια φωταψία. Καὶ ξανοίγανε στὴν ἀπειρή φλόγα τῆς φωτιάς τοὺς ἀθρώπους, μικροσκοπικοὺς σὰ μερμήγκια, χιλιάδες τῷ χιλιάδω, π' ἀγωνιζόντανε νὰ κατανικήσουν τὸ τρομερὸ στοιχεῖο· μὰ κείνο ἀτάραχο ἔακοῦλουθε τὸ καταστρεφτικὸ του ἔργο, καὶ μηδὲ εἰδηση ἔπαιρνε, πὼς τότες χιλιάδες κόσμος τὸ πολέμουσε, μόν' ἔρριχνε γλώσσες δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξω-
τερικὸ φρ. 10

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τριχιδόρου (Ὁ. Φθαλμιατρειῶν) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια), στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάου.

Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Σηροῦ. ὁδ. Βουδουλίνης ἀρ. 1, σιμὰ στὴν Τροῦμπα Ἡ συντροφὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΚΑΠΟΥ

δημοσιεύτηκε τις προάλλες ένας πίνακας ποὺ δείχνει πόσο λιγότερα ξοδιάζει ἡ πατρίδα μας γιὰ τὴ δημοτικὴ ἐκπαίδευση, ὅχι μπροστὰ σι' ἄλλα μεγάλα Κράτη, ἀλλὰ μπροστὰ σι' ἡ Σερβία καὶ Βουλγαρία ποῦχουν ἀπάνου κάτου πληθυσμὸ ἴσο μετὰ τὸν δικό μας. Ἡ Ἑλλάδα, λέει, ξοδιάζει 1.49 γιὰ κάθε κάτοικο, ἡ Σερβία 2.24 καὶ ἡ Βουλγαρία 2.68.

Αὐτὰ λέει ὁ πίνακας· καὶ ὁ κ. Ράλλης μετὰ τὴν καριανιόλα ποὺ ἔστησε τώρα γιὰ τοὺς μιστοὺς τῶ δασκάλωνε ζητᾷ νὰ τὴν κατεβάσει παρακάτω τὴν ἀναλογία. Μεγάλο ἄδικο αὐτό. Ὅταν τὰ δημοτικὰ σχολεῖα δουλεύουν τίμα, πραχτικά καὶ πατριωτικά, καθὼς ἔδειξε στὸ περασμένο φύλλο ὁ κ. Ἡλίας Σταυ-

φῆς καὶ τὸ γάνιασμα τῆς ἀθρώπινης ἐκείνης μαζῆς μετὰ χαιρεκακία, ποὺ σὲ κανὲν ἄλλο θεριό, ξὺν ἀπὸ τὸν ἀθρώπο δὲ θὰ τὴν ἀπαντήσεις.

Τὸ θέαμα εἶτανε φοβερό καὶ μεγάλωπειπο. Νὰ καίγεται μιὰ τέτοια πόλη νύχτα καὶ οὐ νάται πᾶ' σὲ κορφή βουνοῦ νὰ τὴ σεραιλίζεις σὰν ἄλλος Νέρωνας, δὲν εἶναι θέαμα ποὺ τὸ πιτυχνίει κανεὶς ἔφκολα. Γιὰ τοῦτο ἴσως δὲν τοὺς ἔαχνε καρδιά τὴς κλέφτες νὰ φύγουν ἀπὸ κείνο τὸ μέρος.

Θὰ εἶτανε πλὴς περκαμένα τὰ μεσάνυχτα καὶ τὸ σημεῖο τῆς καταστροφῆς εἶχε φτάσει κατὰ τὸ περιγιάλι· ἐκεῖ ἔβριμε τώρα ἡ φλόγα ἡ λαίμαργη, καὶ ὁ ἀθρώπος τὸ δυστυχεμένο ἀπὸ τῆς φουρῆς παιχιδι, ξακλουθοῦσε ἀπὸ τὸ μάταιον ἀγῶνα του, γιὰ ἄ κόψει τὴν ὁρμὴ τῆς καὶ νὰ τὴ νικήσῃ. Ἐγὼ κουράστηκα πλὴς καὶ πῆγα πίσω ἀπὸ τὴν κορμὴ καὶ τὸκοψα διπλὰ πᾶ' στὰ χορταράκια καὶ ἀμείσω μετὰ πῆρ' ὁ ὕπνος.

Ὅντας ξύπνησα, ὁ ἥλιος εἶταν κενανδρὸς πῆγες σηκωμένος καὶ κανεὶς δὲν εἶταν πλὴς κοντὰ μου.

(Στᾶλλο φύλλο τὸ τέλος)

ΜΕΝΟΣ ΦΙΛΗΝΤΑΣ